

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3
The relationship between the academic leadership and 21ST century school
administrator skills of school administrators under
pecial education bureau Ggroup 3

แวมยุรา เนียมสา

Waewmayura Niemsa

สมาน ประวันโต

Saman Prawanto

ศศิรดา แผงไทย

Sasirada Pangthai

วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

Pitchayabandit College

E-mail: waew.na@hotmail.com

Received: 5 February 2024; Revised: 16 February 2024; Accepted: 16 February 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 จำนวน 285 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product moment correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน

2. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์, ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ทักษะในศตวรรษที่ 21

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study the academic leadership of school administrators, 2) study 21ST Century School Administrator Skills of school administrators, and 3) study the relationship between The Academic Leadership And 21ST Century School Administrator Skills Of School Administrators under Special Education Bureau Group 3. The samples using for this research were 285 persons from the administrators and the teachers under Special Education Bureau Group 3 and the limit samples by using the table of Krejcie & Morgan and using the stratified sampling. The instruments using for this research were the 5 rating scales questionnaires with content validity of 1.00 and the confidence of 0.97 The data were analyzed by: mean, standard deviation. The hypothesis testing Pearson's Product moment correlation Coefficient

The results of the study were as follows :

1) The Academic leadership of educational institution administrators of educational institutions under Special Education Bureau Group 3 overall at a high level When considering each aspect, it was found that every aspect was at a high level. And the aspect with the highest average is the teaching and learning aspect.

2) The 21ST Century School Administrator Skills Of School Administrators under Special Education Bureau Group 3 overall are at a high level. When considering each aspect, it was found that every aspect was at a high level. And the aspect with the highest average was conceptual skills

3) The relationship between the Academic leadership and 21ST century school administrator skills of school administrators under special education bureau group 3 had a positive correlation at the statistically significant level of .01

Keywords: Relationship, academic leadership, 21ST century skills

บทนำ

การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2561-2565) ได้มุ่งเน้นกิจกรรม ปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ประชาชน การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน ซึ่งให้ความสำคัญกับการ

ให้ครูได้พัฒนาความรู้ และทักษะให้เกิดสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

ภาวะผู้นำทางวิชาการมุ่งพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ นโยบาย ภารกิจ จุดเน้น การบริหาร จัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการนิเทศภายในส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา ตลอดจนกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ฝึกปฏิบัติ ประเมิน วิเคราะห์และวางแผน เกี่ยวกับ การบริหารการเปลี่ยนแปลง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมี ประสิทธิภาพ มียุทธศาสตร์การบริหารสู่ความสำเร็จ เป็นผู้นำทางวิชาการเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีภาวะผู้นำทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหาร ไว้ว่า ผู้บริหารเป็นผู้มี ภาวะผู้นำมีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถทั้งด้านบริหารและด้านวิชาการ ตามมาตรฐานสมรรถนะและ มาตรฐานตำแหน่ง และบริหารงานโดยมีธรรมาภิบาล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับอัจฉรา นิยามภา (2561) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ ถือเป็นหัวใจสำคัญของการเพิ่ม ประสิทธิภาพของผู้บริหาร ดังนั้น ทุกองค์การจึงต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของทุกคน ในองค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร ซึ่งเป็นทั้งผู้บริหารและเป็นผู้ano่งค์การ จำเป็นต้องพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการ อย่างต่อเนื่องทั้งตนเอง และบุคลากรทุกคน เพื่อการพัฒนาองค์การให้มี ความก้าวหน้าอยู่เสมอ

การบริหารงานในยุคศตวรรษที่ 21 การบริหารสถานศึกษาในไทย แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ต้องมีการบริหารการสร้างคนให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่พัฒนาตนรอบด้านเพื่อสร้าง 3L คือ Student Learning, Teacher Learning และ Systems Learning ต้องบริหารให้ได้รับระบบการศึกษาที่ รับผิดชอบต่อผลงานในทุกระดับ ทุกด้าน และระบบที่เปิดและมีปฏิสัมพันธ์รอบด้าน คือ มีการเชื่อมโยงกับ สังคม เป็น Change & Learning Management การบริหารการศึกษาในไทยต้องบริหารเพื่อเรียกคุณค่าและ ศักดิ์ศรีของสถาบันวิชาชีพของครูให้ต่อเนื่องและยั่งยืน (วิจารณ์ พานิช, 2558) สอดคล้องกับพรชัย เจตมานัน ได้กล่าวถึง ผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการเปลี่ยนผ่าน เป็นภารกิจการนำพาบุคลากรในองค์กร เดินทางจากที่ หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่งสู่การเป็น “ผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นตามวิสัยทัศน์ขององค์กรอันยิ่งใหญ่” ผู้นำที่ จะประสบความสำเร็จจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนา ตระหนักรู้ในหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อ ความเสมอภาค คุณธรรมและความรู้ที่สามารถบูรณาการเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย อันเป็นคุณสมบัติสำคัญ (พรชัย เจตมานัน, 2560)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการและทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน คือ เป็นยุคของการบริหารในช่วงศตวรรษที่ 21 การบริหารงานต้องเป็นไปด้วยความ รวดเร็วทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้นำขององค์กรจะต้องนำพาองค์กรให้สามารถดำเนินการตามนโยบายและตาม แผนงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยอาศัยความรู้ความสามารถและทักษะของผู้บริหาร หรืออาจ เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญและความตระหนักทางด้านวิชาการ หรือผู้บริหารขาดภาวะ ผู้นำทางวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา ได้วิเคราะห์สถานภาพการพัฒนาครูทั้งระบบ และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพ ผู้เรียน พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผลการวิเคราะห์พบว่ามีประเด็นที่ เกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือผู้บริหารสถานศึกษาและครูบางแห่งยัง ไม่เปิดใจรับเอาทักษะในศตวรรษที่ 21 หรือการเรียนรู้ใหม่ ๆ เข้าไปใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนการ สอน เช่น การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารที่อาจยังไม่ทั่วถึง การไม่พัฒนานวัตกรรม และไม่เกิดความคิด

สร้างสรรค์ใหม่ ๆ ไม่มีการ แก้ปัญหาที่ถูกต้อง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ กระบวนการ และเทคนิค เพื่อสามารถนำพาให้การปฏิบัติงานวิชาการประสบความสำเร็จ และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองทักษะในศตวรรษที่ 21 มากยิ่งขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการและทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพและส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งยังส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การบริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพของการทำงานในศตวรรษที่ 21 สามารถรองรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3
2. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 ปีการศึกษา 2566 จากจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 19 สถานศึกษา มีจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,001 คน รวมทั้งสิ้น 1,066 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน จากนั้นใช้วิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) เพื่อกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษา

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบ 6 ด้าน

- 2.1.1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
- 2.1.2 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 2.1.3 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
- 2.1.4 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย
- 2.1.5 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.1.6 ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร

2.2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 4 ทักษะ

- 2.2.1 ทักษะด้านเทคนิค (technical skill)
- 2.2.2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (interpersonal skill)
- 2.2.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skill)
- 2.2.4 ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ข้างต้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยครอบคลุมเนื้อหาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการนิเทศการศึกษา 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 4) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน 6) ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยครอบคลุมเนื้อหาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skill) 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (interpersonal skill) 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skill) 4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creativity skill)

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือด้วยตนเอง โดยสร้างแบบสอบถามเป็นไปตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง และหาคุณภาพเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 จัดทำแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดโดยพิจารณาถึงรายละเอียดที่ครอบคลุมถึงความมุ่งหมายและสมมุติฐานของการวิจัย

4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัยแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและ

ประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานวิจัยและนวัตกรรม ทางด้านการใช้ภาษา จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ โดยประเมินความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence)

4.5 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ โดยประเมินความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบสอบถามโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

+ 1 หมายถึง แนใจ ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา

0 หมายถึง ไม่น่าใจ ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา

- 1 หมายถึง แนใจ ว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา

ซึ่งทุกข้อเท่ากับ 1 แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

4.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4.7 นำข้อมูลการทดลองใช้แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

4.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

5.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ผ่านกูเกิลฟอร์ม โดยจัดทำเป็นคิวอาร์โค้ดและลิงค์แบบสอบถาม ที่ใช้ในการวิจัยพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง

5.2 ขอนหนังสือทางการจากวิทยาลัยพิชญบัณฑิตโดยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

5.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

5.4 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentile)

6.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 โดยวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับทักษะ
ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3
โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product moment correlation
Coefficient) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ผลการวิจัย

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัด
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 3 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านการบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร	3.93	0.71	มาก
2. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.07	0.77	มาก
3. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.13	0.79	มาก
4. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย	4.20	0.79	มาก
5. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.27	0.69	มาก
6. ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร	4.14	0.76	มาก
โดยรวม	4.12	0.72	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 โดยรวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่
ในระดับมากทุกด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.27$) รองลงมาคือ
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ($\bar{x} = 4.20$) และด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร ($\bar{x} = 4.14$)
ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 3.93$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 3

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	แปลความหมาย
1. ทักษะด้านเทคนิค	4.12	0.75	มาก
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.17	0.74	มาก
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด	4.40	0.83	มาก
4. ทักษะความคิดสร้างสรรค์	4.17	0.77	มาก

341 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัด
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3

โดยรวม	4.22	0.76	มาก
--------	------	------	-----

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมาคือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.17$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านเทคนิค ($\bar{x} = 4.12$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3

ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหาร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)				
	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{รวม}
X ₁	.735**	.673**	.790**	.768**	.763**
X ₂	.924**	.880**	.894**	.947**	.935**
X ₃	.929**	.867**	.861**	.955**	.926**
X ₄	.957**	.905**	.873**	.982**	.952**
X ₅	.959**	.878**	.827**	.965**	.929**
X ₆	.970**	.944**	.873**	.976**	.964**
X _{รวม}	.957**	.900**	.894**	.977**	.956**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .956$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีความสัมพันธ์กันเองสูงสุด 3 คู่แรก ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย (X₄) กับทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creativity skill) (Y₄) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.982 ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร (X₆) กับทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creativity skill) (Y₄) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.976 และ ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร (X₆) กับทักษะด้านเทคนิค (technical skill) (Y₁) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.970

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการนิเทศการศึกษา 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 4) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 6) ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายและด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการบริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมครูจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไซยา ภาวะบุตร (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการภาวะผู้นำทางวิชาการ (Acodeme Lepdership) คือความใส่ใจอย่างมากของผู้นำต่อพฤติกรรมของครูที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมที่มีผลต่อความก้าวหน้าของนักเรียนซึ่งกล่าวได้เป็นสองนัย นัยที่หนึ่ง คือชนิดที่แคบ หมายถึง มุ่งเน้นที่พฤติกรรมของครู ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน และนัยที่สองคือชนิดที่กว้าง หมายถึงใส่ใจกับสภาพอื่น ๆ ขององค์กร เช่น วัฒนธรรมของโรงเรียนซึ่งผู้นำเชื่อว่ามียุทธศาสตร์ต่อพฤติกรรมของครู และสอดคล้องกับแนวคิดของจิราภรณ์ วงษ์แดงอ่อน (2563) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการกระทำที่ผู้บริหารแสดงออกถึงการบริหารกิจกรรมของสถานศึกษาด้วยความตั้งใจเพื่อให้เกิดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการจูงใจให้ผู้ร่วมงานทุกคนร่วมกับพัฒนาปรับปรุง และส่งเสริมงานวิชาการให้ได้ผลดีและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบรรลุผลตามที่คาดหวังไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรองกาญจน์ อรุณเมฆ (2564) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีผลการวิจัย 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพูดคุยกะทันหันพฤติกรรมครู และด้านการสนับสนุนให้มีการพัฒนาทางวิชาชีพ 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเรียนรู้ของทีมนักเรียนด้านความเชี่ยวชาญของบุคคล ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ และด้านแบบแผนทางความคิด 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมคือ ด้านการพูดคุยกะทันหันพฤติกรรมครู และด้านการสนับสนุนให้มีการพัฒนาทางวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skill) 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (interpersonal skill) 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skill) 4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creativity skill) อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือความเชี่ยวชาญของผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีระบบระเบียบแบบแผนโดยผ่านการใช้ทรัพยากรภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารต้องฝึกฝนความสามารถตนเองให้มีความชำนาญในการบริหารจัดการให้มีความรวดเร็ว ถูกต้องและก้าวทันยุคเทคโนโลยี เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวคิดของมณฑาทิพย์ นามนุ (2561) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้กลยุทธ์และกระบวนการในการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอติกาญจน์ ศรีสังข์ (2564) พบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ และขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสพการณ์ในการทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้บริหารระดับสูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิภาพร รอดไพบูลย์ (2565) พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสพการณ์ทำงาน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ทักษะการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง ($r_{xy} = 0.956$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน และทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีความสัมพันธ์กันเองสูงสุด 3 คู่แรก ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย (X_4) กับทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) (Y_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.982 ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร (X_6) กับทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) (Y_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.976 และด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร (X_6) กับทักษะด้านเทคนิค (technical skill) (Y_1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.970 ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการและต้องมีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของทัศนีย์ โมกลางาม (2564) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธีระพงษ์ เจริญศิริ และคณะ (2565) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($= 0.92$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกาญจนา ภูมมา (2565) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสตรีศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21

จากภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการนิเทศการศึกษา 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 4) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน 6) ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร และทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skill) 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (interpersonal skill) 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skill) 4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creativity skill) มีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานด้านวิชาการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการจัดการเรียนการสอน, ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือทักษะด้านความคิดรวบยอด, ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การวางแผนการใช้หลักสูตร

1.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและกำหนดคณะทำงานรับผิดชอบหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจน

1.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน

1.2 จากการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 3 ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทักษะด้านเทคนิค ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาความรู้ที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ

1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร

1.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการเลือกเทคนิควิธีต่างๆ ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในแต่ละด้านให้เหมาะสม

1.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคในการมอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถอย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 3 เชิงคุณภาพ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นที่มีผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 3

2.3 ควรมีการศึกษาทักษะอื่นที่มีผลต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 3

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ภูมมา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโสตศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร. 5(3), 51-62.

กรองกาญจน์ อรุณเมฆ. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จิราภรณ์ วงษ์แดงอ่อน. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ
ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการ. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทัศนีย์ โมลาจาม. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. Journal of Roi
Kaensarn Academi. 7(1), 49-63.
- ธีระพงษ์ เจริญศิริ และคณะ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการ
บริหารงาน วิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต
3. Journal of Educational Innovation and Research. 6(1), 102-116.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช
มงคลธัญบุรี.
- นิภาพร รอดไพฑูลย์. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรชัย เจดามาน. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ศตวรรษที่ 21 : ไทยแลนด์ 4.0. เรียกใช้เมื่อ 15
กรกฎาคม 2565 จาก <https://www.kroobannok.com/83312>
- วิจารณ์ พานิช. (2558). แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. การบรรยายพิเศษของ
ศาสตราจารย์ นพ.วิจารณ์ พานิช. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566-2570. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2561-
2565). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร:
พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). คู่มือหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนา
ระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ.
- อติกาญจน์ ศรีสังข์. (2564). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น
ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม..
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อัจฉรา นิยมมาภา. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการศักยภาพผู้บริหารยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: วิสต้า อินเทอร์เน็ต
ร็ินท์.